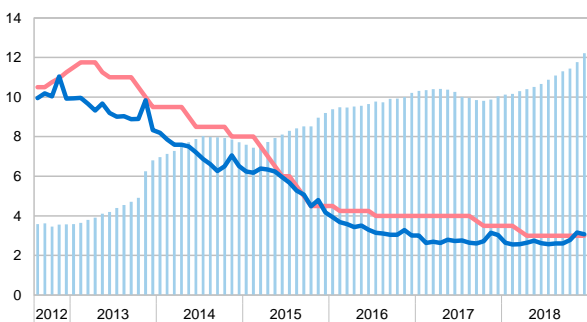

Народна банка Србије подсећа – динарска штедња исплативија од девизне

Имајући у виду значај који депозити у домаћој валути имају за стабилност читавог финансијског система, Народна банка Србије, заједно с Владом Републике Србије, настоји да својим мерама, активностима и комуникацијом с јавношћу укаже на предности динарске штедње и подстакне њен раст, као важан аспект динаризације финансијског система Србије.

Народна банка Србије је, у сарадњи с Владом Републике Србије, у протеклих шест година постигла значајне резултате у успостављању и очувању макроекономске стабилности, смањењу фискалне и екстерне неравнотеже, обезбеђењу ниске и стабилне инфлације, јачању финансијске стабилности и одржању релативне стабилности девизног курса. Међугодишња инфлација је у том периоду смањена преко шест пута (са 12,9%, колико је износила у октобру 2012. године, на 2,0% у децембру 2018. године) и већ пет година се креће на ниском и стабилном нивоу. Притом, успешно је одржана и релативна стабилност девизног курса – динара према евр, што је допринело не само снижавању и одржању инфлације на ниском нивоу већ и успешној примени фискалне консолидације, отварању простора за решавање питања проблематичних кредита и подизању извесности пословања и профитабилности домаћих предузећа.

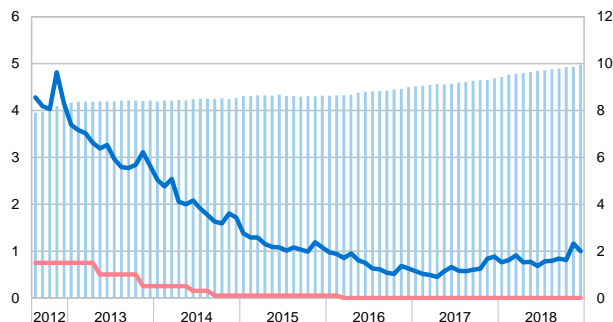
Графикон 1. Каматне стопе и динарска штедња
(л.с. у %, на годишњем нивоу; д.с. у млрд динара)

— Динарска штедња (десна скала)
— Референтна стопа НБС
— Просечна пондерисана каматна стопа на орочене депозите у динарима

Извор: НБС.

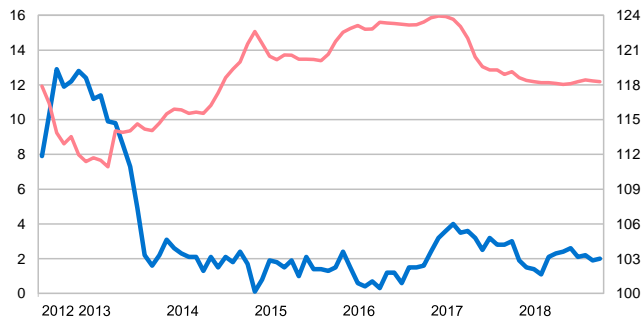
Графикон 2. Каматне стопе и девизна штедња
(л.с. у %, на годишњем нивоу; д.с. у млрд евра)

— Девизна штедња (десна скала)
— Референтна стопа ЕЦБ-а
— Просечна пондерисана каматна стопа на орочене депозите у еврима

Извор: НБС.

Графикон 3. Међугодишња инфлација и просечан курс динара
(л.с. у %, д.с. EUR/RSD)

— Међугодишња инфлација (л.с.) — EUR/RSD - месечни просек (д.с.)

Извор: НБС.

Захваљујући мерама Народне банке Србије и постигнутој макроекономској стабилности, поверење грађана у домаћу валуту и монетарну политику Народне банке Србије расте из године у годину. Динарска штедња је у периоду од 2012. године повећана готово три и по пута – са око 18 милијарди динара (август 2012) на преко 61 милијарду динара (децембар 2018), док је девизна штедња повећана с готово 8 милијарди евра (око 935 милијарди динара) на око 10 милијарди евра (око 1.175 милијарди динара), и то у условима смањења каматних стопа на орочене депозите становништва. **Само у 2018. години динарска штедња положена код банака у Републици Србији повећана је за преко 20%.**

Према новом Меморандуму о стратегији динаризације финансијског система Србије, који су закључиле Влада Републике Србије и Народна банка Србије у децембру 2018. године, једно од средстава комуникације с јавношћу јесте објављивање Анализе о исплативости динарске и девизне штедње два пута годишње. **Најновија [Анализа израђена за период од августа 2012. до децембра 2018. године](#)**, као и све досадашње анализе, указује на **већу исплативост штедње у домаћој валути и у дугом, и у кратком року.**

Табела 1. Исплативост штедње са занављањем

Врста штедње	Орочавање	Почетни улог	Курс динара*	Доспеће	Курс динара*	Улог на крају периода орочења	
						у динарима	у еврима**
Штедња у динарима	Дец. 2012.	100.000	113,5413	Дец. 2018.	118,2772	139.673	1.181
Штедња у еврима	Дец. 2012.	881	113,5413	Дец. 2018.	118,2772	113.183	957
Разлика у корист динарске штедње						26.490	224

* Просечни месечни средњи курс динара према евр у.

** За штедњу у еврима, износ након умањења за порез по основу прихода од камате.

Штедиша који је у децембру 2012. године положио 100.000 динара на динарску штедњу и сваке године током посматраног периода обнављао уговор добио би у децембру 2018. године готово 26.500 динара (225 евра) више од штедише који би у истом периоду и уз исте претпоставке положио 100.000 динара у еврима на девизну штедњу (Табела 1).

Графикон 4. Исплативост штедње орочене на годину дана (у динарима)

Извор : НБС.

Дакле, у последњих шест година било је исплативије штедети у динарима.

Поред тога, када се анализира исплативост штедње орочене на годину дана, али без занављања штедног улога, анализа показује да је штедња у динарима била исплативија од штедње у еврима у готово свим посматраним потпериодима (Графикон 4).

Анализа исплативости штедње орочене на три месеца такође доводи до истог закључка – и у кратком року било је исплативије штедети у динарима.

На већу исплативост динарске штедње у односу на девизну штедње утицали су:

- ниска и стабилна инфлација и релативно стабилан курс динара према евр;
- релативно више каматне стопе на штедњу у домаћој валути него на девизну штедњу;
- повољан порески третман динарске штедње – на приходе од капитала по основу камате на динарску штедњу не плаћа се порез (порез на камату по основу девизне штедње плаћа се по стопи од 15%).

Узимајући у обзир значај који депозити у домаћој валути (депозити и привреде и грађана) имају за стабилност читавог финансијског система, као и чињеницу да штедња грађана представља најсигурнији начин очувања вредности новца и омогућава будућу потрошњу, Народна банка Србије ће и убудуће, заједно с Владом Републике Србије, настојати да својим мерама, активностима и комуникацијом с јавношћу створи окружење које подстиче њено прикупљање и континуирани раст.